

BESLUT

Datum
2026-03-09
Ert datum
2025-03-17

Dnr/Beteckning
TSL 2025-2229

Säve flygplats
Att: [REDACTED]
Säve Flygplatsväg 28
423 73 Säve

Part:

Säve flygplatsdrift
556195-5823
Säve flygplatsväg 28
423 73 Säve

Beslut att inrätta helikopterflygplats med banliknande FATO på Säve flygplats

Transportstyrelsens beslut

Transportstyrelsen beviljar ansökan från Säve flygplatsdrift om tillstånd till att inrätta Säve helikopterflygplats med banlikande FATO. Detta beslut upphäver nuvarande beslut om inrättande av Säve flygplats.

Villkor

Innan slutlig förändring av infrastruktur och utformning har genomförts och godkänts av Transportstyrelsen (genom ett driftgodkännande) får helikopter verksamhet på Säve flygplats fortsätta att bedrivas

1. i enlighet med Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2019:19) om drift av godkänd flygplats,
2. i enlighet med det nationella certifikatet SE.AGA.0009,
3. om flygplatsoperatören ändrar publicerade data i IAIP så att den motsvarar den trafik flygplatsen tillåter, och
4. med beslutade luftrumsprocedurerna SID 001 ODJAX 1 och SID 181 KELJE 1.

När arbete påbörjas för att förändra utformningen på infrastrukturen ska avsteg från gällande certifikat publiceras i IAIP.

Redogörelse för ärendet

Säve flygplatsdrift har den 17 mars 2025 ansökt om tillstånd att inrätta Säve helikopterflygplats med banlikande FATO. Från den 1 januari 2026 har ni beslutat att avveckla er kontrollzon och er flygtrafikledningstjänst.

Säve flygplats har ett beslut om inrättande samt ett operativt godkännande för att bedriva flygverksamhet med både flygplan och helikoptrar. Ni har i er ansökan med tillhörande underlag beskrivit för Transportstyrelsen hur ni vill ändra er verksamhet till att endast omfatta helikoptertrafik. Flygplatsens utformning och infrastruktur behöver därför ändras och anpassas för att enbart hantera helikoptertrafik.

Underlaget som bifogades ansökan har skickats på remiss till Länsstyrelsen Västra Götalands län, Göteborg stad, Försvarmakten samt Trafikverket.

Försvarmakten meddelar i sitt remissvar att dom inte har något att erinra i rubricerat ärende.

Länsstyrelsen i Västra Götaland meddelar att dom vill se en bredare analys av konsekvenserna av ändringen av flygplatsen ur ett totalförsvarsperspektiv och avser att föra en sådan dialog med den av regeringen tillsatta utredningen Statens framtida roll som ägare och förvaltare av flygplatser, samt Bromma flygplats funktion (dir. 2025:55).

Länsstyrelsen pekar på vikten av att samhällsviktig verksamhet som helikoptrar för polis, ambulans och Search & Rescue fortsatt kan bedrivas på Säve. Flexibiliteten i planeringen av utförandet av skogsbrandsbevakningen påverkas, men bedömningen är att uppdraget kan utföras från annan flygplats i länet.

Utifrån miljö- och samhällsplaneringsperspektiv har Länsstyrelsen inte några invändningar på ansökan.

Trafikverket bedömer att statliga vägar eller järnvägar inte påverkas direkt av tillståndsgivningen samt att riksintressen för kommunikationer inte påtagligt påverkas och har därmed inte något att erinra i ärendet.

Transportstyrelsen har därutöver, mot bakgrund av regeringens uppdrag till Trafikverket att utreda om det finns skäl att utse Säve flygplats till beredskapsflygplats, särskilt inhämtat Trafikverkets bedömning av huruvida den aktuella tillståndsprövningen kan påverka Trafikverkets uppdrag i denna del. Trafikverket har därvid uppgett att den pågående tillståndsprövningen inte bedöms stå i konflikt med Trafikverkets uppdrag och att myndigheten inte har något att invända mot att Transportstyrelsen fortsätter sin prövning av ärendet.

Göteborg stad har svarat med ett tjänsteutlåtande som har blivit antaget som remissvar i stadsbyggnadsnämnden.

Stadsbyggnadsförvaltningen meddelar att utöver att ändringen påverkar möjligheten till fritidsflygning och pilotutbildning i Göteborg negativt, innebär den att samhällsviktiga och samhällsorienterade övervakningsuppdrag som idag utförs från flygplatsen inte längre kommer att kunna utgå från Göteborg. Man ser det som viktigt att övervakningsuppdraget kan fortsätta ske i Göteborgs kommun med omnejd.

Stadsbyggnadsförvaltningen är positiv till att ansökans innehåll ger förutsättningar för befintligt helikopterblåljus (Polis, Ambulans och Sjöräddning) att fortsätta bedriva sin samhällsviktiga verksamhet på Säve flygplats. Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att de nya hinderbegränsningarna för helikopterflygplatsen inte påverkar någon gällande detaljplan eller områdesbestämmelser negativt. Däremot påverkar hinderbegränsningarna pågående planering för Säve negativt, där begränsningarna riskerar att påverka delar av programskissens bärande trafikstruktur på ett olämpligt sätt. Det vore därför lämpligt att rullbanan med dess hinderbegränsningar förskjuts något norrut.

Därtill har **andra organisationer** inkommit med yttranden, däribland Aeroklubben i Göteborg, Aerozeum AB, och frivilliga Flygkåren. Dessa pekar på att deras verksamheter inte kan verka på Säve flygplats vid ett inrättande till enbart helikopterflygplats.

Mot bakgrund av inkomna remissvar uppmanade Transportstyrelsen Säve flygplatsdrift att föra en dialog med de berörda remissinstanserna för att klarlägga om hur en lösning som skulle tillgodose allas behov skulle kunna utformas och vilka förutsättningar som i så fall skulle behöva finnas.

Efter genomförda kontakter återkopplade ni till Transportstyrelsen och meddelade att denna dialog inte lett till någon gemensam inriktning eller något konkret alternativ. Ni såg därför inte några hinder för att gå vidare med den ursprungliga ansökan om inrättande av helikopterflygplatsen med banliknande FATO.

Skäl för beslutet

Enligt 6 kap. 5 § luftfartslagen (2010:500) krävs ett tillstånd för inrättande när en flygplats byggs om, såvida inte ombyggnaden är av mindre betydelse för flygplatsens användning. Ett tillstånd om inrättande får enligt 6 kap. 6 § meddelas endast om flygplatsen är lämplig från allmän synpunkt. Vid prövningen ska hänsyn särskilt tas till flygsäkerheten, relationen till övrig luftfart och andra transportslag, totalförsvaret samt särskilda störningar.

Vid tillståndsprövningen ska även 3 och 4 kap. samt 5 kap. 3–5 § miljöbalken (1998:808) tillämpas. Ett tillstånd som medverkar till att en miljö kvalitetsnorm som avses i 5 kap. 2 § första stycket 1 i miljöbalken inte följs får meddelas endast om tillståndet förenas med de krav som behövs för att följa normen eller om det finns en sådan förutsättning för tillstånd som anges i 5 kap. 5 § andra stycket i miljöbalken.

Ett tillstånd får enligt 6 kap. 6 § luftfartslagen inte meddelas i strid med en detaljplan eller områdesbestämmelser. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

När ett tillstånd enligt 5 § meddelas, får tillståndet förenas med villkor enligt 6 kap. 7 § luftfartslagen.

En flygplats får enligt 6 kap. 8 § inte tas i bruk innan den har godkänts från flygsäkerhetssynpunkt och meddelats ett drifttillstånd av den myndighet som regeringen bestämmer. Detsamma gäller om en flygplats byggs om, såvida inte ombyggnaden är av mindre betydelse för flygplatsens användning. Dock får den myndighet som regeringen bestämmer enligt 6 kap 10 a § i ett enskilt fall besluta att en flygplats med hänsyn till dess art, trafikens ringa omfattning eller andra särskilda omständigheter inte behöver ha meddelats ett drifttillstånd innan den tas i bruk.

Transportstyrelsen har rätt att med stöd av 6 kap. 4 och 6 §§ luftfartsförordningen (2010:770) pröva frågor om tillstånd att inrätta en flygplats och utfärda drifttillstånd.

Enligt Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2019:17) om tillstånd att inrätta en flygplats 1 § krävs en inrättandeprövning när en befintlig flygplats byggs om, om ombyggnaden inte är av mindre betydelse för flygplatsens användning samt har påverkan på samhället i övrigt.

Transportstyrelsens bedömning

Transportstyrelsen bedömer en ansökan om inrättande utifrån den planerade verksamhetens art, flygplatsen utformning samt tillämpliga regelkrav. Det är flygplatsägaren som i ansökan beslutat vilka luftfartyg och vilken typ av trafik som ska ges möjlighet att framöver använda flygplatsen.

Den förändring av verksamhet och utformning som Säve flygplats vill genomföra är inte av minde betydelse för flygplatsens användning varvid ett nytt inrättande krävs.

Säve flygplatsdrift har i ansökan beskrivit att ni vill ändra verksamhetens art till att enbart hantera helikopterverksamhet. I och med detta kommer mängden trafik att minska varvid primärt enbart samhällsviktig verksamhet fortsatt kommer kunna flyga till och från helikopterflygplatsen. Minskad

trafik och endast förekomsten av helikoptertrafik bedöms höja flygsäkerheten.

Av kommunens remissvar har det inte framkommit något som påvisar att inrättandet strider mot rådande detaljplan.

I ärendet har framkommit att Säve flygplats har ett miljötillstånd för den befintliga verksamheten. Då verksamheten kommer minska görs bedömningen av er att den kommande verksamheten omfattas av befintligt miljötillstånd.

Säve flygplatsdrift har efter Transportstyrelsens remittering fört samtal med vissa externa parter för att se om det fanns förutsättningar att hitta en lösning som skulle kunna tillgodose allas behov. Denna dialog ledde inte till någon gemensam inriktning eller något konkret alternativ.

Av inkomna handlingar i ansökan och av lämnade remissvar framkommer inget som visar att flygplatsen är olämplig från allmän synpunkt. Inte heller framkommer något som visar negativ påverkan på andra transportslag, totalförsvaret eller innebär särskilda störningar.

Utifrån redovisade underlag i ansökan anser Transportstyrelsen att en förändring av den befintliga flygplatsen till en helikopterflygplats med banliknade FATO är acceptabel. Mot denna bakgrund beviljar Transportstyrelsen Säve flygplatsdrifts ansökan om tillstånd för inrättande av helikopterflygplats med banliknade FATO.

I samband med att Transportstyrelsen beviljar ett nytt tillstånd om inrättande av Säve helikopterflygplats ska befintligt tillstånd om inrättande för Säve flygplats upphävas. Detta tillstånd har dock inte kunnat lokaliseras med hänsyn till dess ålder då det beviljades innan Transportstyrelsens bildande. Transportstyrelsen gör bedömningen att mandatet att bevilja tillstånd för inrättande enligt luftfartsförordningen 6 kap. 4 § även innebär ett bemyndigande att upphäva ett tidigare meddelat sådant. För att det inte ska uppstå överlappning av gällande tillstånd ska det tidigare beviljande tillståndet upphöra att gälla den 09 mars 2026.

Villkor för fortsatt drift

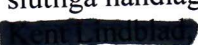
Vid de förändringar som nu avses göras på Säve flygplats ska även ett nytt drifttillstånd utfärdas enligt 6 kap. 8 § luftfartslagen. Men med hänsyn till att Säve flygplats fram till årsskiftet har haft verksamhet med både flygplan och helikoptertrafik bedöms en minskad helikoptertrafik kunna fortsätta till dess ett nytt drifttillstånd utfärdas under följande förutsättningar.

1. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2019:19) om drift av godkänd flygplats.
2. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med det nationella certifikatet SE.AGA.0009.
3. Flygplatsoperatören ska ändra publicerade data i IAIP så att den motsvarar den trafik flygplatsen tillåter.
4. Fortsatt användning av beslutade luftrumsprocedurerna SID 001 ODJAX 1 och SID 181 KELJE 1.

När arbete påbörjas för att förändra utformningen på infrastrukturen ska avsteg från gällande certifikat publiceras i IAIP.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas. Överklagandet ska vara skriftligt och ni ska ange vilket beslut som överklagas och vilken ändring ni vill ha. Överklagandet ska ställas till Förvaltningsrätten i Linköping men skickas till Transportstyrelsen, 601 73 Norrköping. Överklagandet ska ha kommit till Transportstyrelsen inom tre (3) veckor från det att ni tog del av detta beslut eller, om ni företräder det allmänna och beslutet överklagas till en förvaltningsrätt eller kammarrätt, inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Beslut i detta ärende har fattats av sektionschef . I den slutliga handläggningen deltog jurist och flygplatsinspektör den senare föredragande.

Sektionschef Luftrum och Flygplatser

Upplysningar

- Transportstyrelsen prövar frågan om operativt godkännande av banliknande FATO i ett separat beslut.